

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. Γ. Κ. ΒΑΛΛΗΝΔΑ

Τὴν 7ην Ἀπριλίου 1954 ἐδόθη εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 84 τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἡ 12^η ὀμιλία τῆς σειρᾶς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1953-1954, μὲ ὀμιλητὴν τὸν διαπρεπῆ μηχανικὸν κ. Γεώργιον Κ. Βάλληνδαν, ὀργανωτικὸν σύμβουλον, τῶς Διευθυντῆν Μεθόδων Ὀργανώσεως τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ κλπ., περὶ τῆς σημασίας τῆς Ὀργανώσεως διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ μας δυναμικοῦ. Ὁ κ. Βάλληνδас εἰσέλαβεν τὸ θέμα του μὲ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν πίστιν εἰς τὰς ἰδέας του ἧτις τὸν διακρίνει καὶ ἀπέσπασε τὰς ἐπιδοκιμασίας καὶ τὰ χειροκροτήματα τοῦ πολυπληθοῦς του ἀκροατηρίου.

Εἰς παλαιότερας ὀμιλίας μου καὶ δημοσιεύματά μου εἰς ὀργανωτικά, ὀικονομικά καὶ τεχνικά περιοδικὰ κλπ., ἀπέδειξα, ἄνευ οὐδεμιᾶς μέχρι σήμερον ὕφ' οἰουδὴποτε διατυπώσεως διαφωνίας, ὅτι δυνάμεθα διὰ καταλλήλου προγράμματισεως τῶν κρατικῶν ὀργανωτικῶν ἐνεργειῶν νὰ ἐξαπλασιάζωμεν τὸ ἐθνικὸν μας εἰσόδημα ἐντὸς δεκαετίας*. Τοῦτο σημαίνει ὅτι, κατ' ἀναλογίαν, ἐντὸς μιᾶς τριετίας δύναται νὰ ἐπέλθῃ συνολικὴ αὐξήσις τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος περίπου 100 τρισεκατομ. δραχ., ἐξ ὧν αὐξήσις εἰσαγωγῆς συναλλάγματος ἄνω τῶν 500 ἑκατομ. δολλαρίων καὶ συνολικὴ αὐξήσις τῶν δημοσίων εἰσόδων ἄνω τῶν 20 τρισεκατομμυρίων δραχμῶν.

Τὰ ἀνωτέρω θὰ εἶναι κατορθωτὰ ἐὰν ἡ μελέτη τοῦ πολυπλόκου θέματος τῆς ταχείας ἀξιοποιήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ δυναμικοῦ γίνῃ ὡς «σύνθετος ἐπιστημονικὴ μελέτη, ὀργανωτικὴ, ὀικονομικὴ, τεχνικὴ καὶ ἀμυντικὴ» εἰς διαδοχικοὺς κύκλους ἀξαναμένου βαθμοῦ προσεγγίσεως.

Ὁ πρῶτος κύκλος θὰ ἀποτελεσθῇ ἀπὸ μιᾶν ταχείαν συνοπτικὴν μελέτην, βάσει τῶν ὑπαρχόντων στοιχείων, κατὰ μιᾶν πρώτην προσέγγισιν. Οἱ δὲ ἐπόμενοι κύκλοι μελέτης θὰ βασισθοῦν ἐπὶ ἀκριβεστέρων νέων στοιχείων καὶ ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν «βελτιωμένων μεθόδων ἐπεξεργασίας θεμάτων», συμφώνως πρὸς σχετι-

* Βλέπε δημοσιεύματά μου εἰς «Τεχνικά Χρονικά», «Βιομηχανικὴν Ἐπιθεώρησιν», καὶ «Ἐπιτυλίαν» διὰ τῆς Ὀργανώσεως.

τήματος τούτου, μὲ πείθουν ὅτι τὸ μεταναστευτικὸν πρόβλημα πρέπει νὰ μελετηθῇ σοβαρώτερον, τόσον ἀπὸ ὀλικῆς καὶ ἠθικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ φυλετικῆς πλευρᾶς. Ἐν τῇ μεταξὺ ὁμῶς, καὶ ἕως ὅτου καταλήξωμεν εἰς τελικὰ καὶ θετικὰ συμπεράσματα, ἡ δι' ἐπιλογῆς ἐκλογή μεταναστῶν, καὶ ἰδίᾳ ἀγροτῶν, πρέπει νὰ σταματήσῃ. Διότι, ἐκτὸς τῶν ὅσων προανέφεραμεν περὶ τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν τὰς ὁποίας δημιουργεῖ διὰ τὴν χώραν ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀφαίμαξις, εἶναι καὶ ἄκρως ὀποτιμητικὴ δι' ἕνα λαὸν τῆς ζωτικότητος καὶ ἐξελίξεως εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκειται ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς σήμερον.

κὴν πρὸ διετίας μελέτην μου ὡς Διευθυντοῦ Μεθόδων παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Συντονισμοῦ. Ἡ μεθοδικὴ αὕτη ἐπεξεργασία εἶναι προφανὲς ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ μὲ τὴν συνεργασίαν ἀρίστων καὶ πολὺ πεπειραμένων ἐπιστημόνων ἑλων τῶν ἐιδικότητων, ἥτοι ὀργανωτῶν, οἰκονομολόγων, μηχανικῶν, στελεχῶν τοῦ Γ.Ε.Θ.Α. κλπ. Ἡ συνεργασία αὕτη πρέπει νὰ εἶναι **ταυτόχρονος** καὶ ὄχι διαδοχικὴ, ὡς καὶ νὰ ἀντιμετωπίζη **τὸ ὅλον θέμα** τῆς ταχείας ἀνοψώσεως τοῦ βιοτικοῦ καὶ διανοητικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἀποκλείεται, ἐπομένως, ἡ τμηματικὴ ἢ ἡ μονόπλευρος ἐπεξεργασία τοῦ θέματος τούτου καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι πᾶν τμήμα αὐτοῦ ἔχει πλείστας ὄσας συσχετίσεις καὶ ἐξαρτήσεις ἀπὸ ἄλλα τμήματά του.

Ἄρα, καὶ οἰαδήποτε χάραξις πολιτικῆς, ὡς ἢ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἢ βιομηχανικῆς πολιτικῆς ἢ γεωργικῆς πολιτικῆς, πρέπει νὰ βασίζεται ἐπὶ τῆς ὡς ἀνωτέρω μεθοδικῆς μελέτης. Μετὰ τὴν ἐποπτικὴν ἐξέτασιν τοῦ ὅλου θέματος ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ἄς προχωρήσωμεν εἰς τὰς θεμελιώδεις ὀργανωτικὰς προϋποθέσεις διὰ μίαν ταχείαν ἀξιοποίησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Δυναμικοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ δὴ τῶν σημαντικωτέρων τμημάτων αὐτοῦ, ἥτοι τῆς ἀποδοτικότητος τοῦ ἐμφύχου παράγοντος καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ φυσικοῦ πλοῦτος τῆς Χώρας.

Τὸν μεγαλύτερον ρόλον εἰς τὴν πρόσδον τοῦ τόπου μας ἔχουν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἐμμέσως δὲ συμβάλλει ἡ πολιτικὴ ἡγεσία καὶ ἀσθενέστερον ἡ πνευματικὴ ἡγεσία. Ἐπομένως, τὸ κύριον πρόβλημα εἶναι νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ ἀπογοήτευσίς καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, βαθμηδόν, διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος, ἐν συνεχείᾳ διὰ τοῦ ζήλου, καὶ νὰ φθάσωμεν τέλος εἰς τὴν ἐνθουσιώδη ἐργασίαν, ὅποτε θὰ ἔχωμεν καὶ τὴν μεγίστην ἀπόδοσιν.

Τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον διὰ τῆς **βαθμιαίας ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν «ἀποδοτικῶν ἀμοιβῶν»**. Ἐν ἀρχῇ, εἰς τὰς ὑπηρεσίας ἀμέσου ἀποδόσεως, ὡς λ.χ. διὰ τῶν οἰκονομῶν εἰς τὰς μελέτας καὶ κατασκευὰς Δημοσίων Ἐργῶν, ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς γεωργικὰς ὑπηρεσίας ὑπαίθρου, εἰς τὰς ὑπηρεσίας μεταλλείων, δασῶν, ἀλιείας, κ.λ.π., κατόπιν δὲ νὰ γενικευθῇ, ὥστε μετὰ ἐν ἑως δύο ἔτη νὰ ἔχη ἀυξηθῇ σημαντικῶς ἡ ἀπόδοσις τῆς κρατικῆς μηχανῆς.

Ἐννοεῖται ὅτι ἐκ παραλλήλου πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιμόρφωσις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἡ γενικευσίς τῆς ἐφαρμογῆς τῶν «βελτιωμένων μεθόδων ἀτομικῆς καὶ ὁμαδικῆς ἐπεξεργασίας θεμάτων», ἰδίως ὑπὸ τῶν συμβουλίων καὶ τῶν ἐπιτροπῶν. Οὕτω θὰ δίδωνται αἱ καλύτεραι λύσεις εἰς τὰ σπουδαιότερα τῶν θεμάτων, ἀποφευγομένων τῶν ἐπιζημιῶν λαθῶν.

Βαθμιαίως, ὁμῶς, θὰ πρέπει νὰ προχωρῇ συμμέτρως καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιστήμης, ὡς λ.χ. ἡ ὀρθολογικὴ ἀναδιάρθρωσις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἡ σύνθετος ἐπιστημονικὴ μελέτη τῆς ταχείας ἀξιοποιήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Δυναμικοῦ, ὡς ἐν ἀρχῇ ἀνεφέραμεν, ὁ γενικὸς προγραμματικὸς ἔλεγχος, ἡ κατάλληλος ἐφαρμογὴ μηχανοργάνωσεως, ἡ ἀναλογικὴ διάθεσις ὀργανωτικοῦ χρόνου καὶ ὀργανωτικῶν δαπανῶν (ποσοστῶν καὶ σειρὰ προτιμήσεως ἀναλόγως βαθμῶν σπουδαιότητος καὶ ἐπείγοντος), κλπ.

Ἄλλὰ διὰ νὰ ἐφαρμοσθοῦν τὰ ἀνωτέρω πρέπει νὰ γίνῃ : α) ὀργανώσις τοῦ Ὑπουργεῖου Συντονισμοῦ καὶ β) συντονισμὸς τῶν ὀργανωτικῶν προσπαθειῶν. Διότι εἶναι καταφανὲς ὅτι ἔχομεν **Συντονισμὸν ἀνοργάνωτον καὶ Ὀργάνωσιν ἀσυντόνιστον**.

Πρὶν ὅμως προχωρήσωμεν περαιτέρω, εἶναι ἀνάγκη νὰ κατατοπισθῶμεν στοιχειωδῶς εἰς τὰς ἡμῶν μὴ ἐνήμεροι, ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς «Ὁργανωτικῆς ἐπιστήμης», διὰ νὰ παύσουν νὰ νομίζουν ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ γίνεταί ἐμπειρικὴ ὀργάνωσις, ἄνευ ἐπιζημιῶν συνεπειῶν. Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρω τοὺς τίτλους τῶν κεφαλαίων τῶν δύο μὴ ἐμπιστευτικῶν πρώτων σειρῶν μαθημάτων ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ διδασκομένων εἰς τὴν Σχολὴν Ἀνωτέρων Ἐπιτελῶν Ἐθνικῆς Ἀρμύνης διὰ τὰς πολεμικὰς καὶ πολιτικὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας :

Σειρὰ πρώτη: ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Μέρος I: Τακτοποίησης.

- A'. Γενικαὶ Ἀρχαί.
- B'. Τακτοποίησης Χώρου.
- Γ'. » Χρόνου.
- Δ'. » Σκέψεων.
- Ε'. » Ἐγγράφων - Ἐντύπων - Ὑλικῶν κλπ.

Μέρος II: Καταπολέμησις τῆς σπατάλης

- A'. Γενικαὶ Ἀρχαί.
- B'. Καταπολέμησις σπατάλης Ὑλικῶν.
- Γ'. » » Χρημάτων.
- Δ'. » » Χώρου.
- Ε'. » » Χρόνου.
- ΣΤ'. » » Δυνάμεων
- Σκέψεων κλπ.

Μέρος III: Προσδιορισμὸς καὶ ἀπεικόνισις

- A'. Γενικαὶ Ἀρχαί.
- B'. Προσδιορισμὸς Θέματος.
- Γ'. Δεδομένα καὶ Ζητούμενα προβλήματος.
- Δ'. Περιγραφή καὶ Ἀπεικόνισις.
- Ε'. ἱϊνάκες Ἀριθμητικοὶ καὶ Γραφικοί.

Μέρος IV: Βελτιωμένοι μέθοδοι ἐπεξεργασίας θεμάτων

- A'. Ἀτομικὴ Ἐπεξεργασία.
- B'. Ὁμαδικὴ Ἐπεξεργασία.

Σειρὰ δευτέρα: ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ

Μέρος V: Βασικαὶ Ἀρχαὶ Ὁργανώσεως.

- A'. Ἐπιστημονικὴ μέθοδος εἰς τὴν σκέψιν καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν.
- B'. Σύμβητος ἐπιστημονικὴ ἐπεξεργασία τῶν θεμάτων.
- Γ'. Ποσοστὸν καὶ σειρὰ προτιμήσεως, ἀναλόγως βαθμῶν σπουδαιότητος καὶ ἐπιείγοντος.
- Δ'. Γενικὴ Προγραμματίσις (μελέτης, προπαρασκευῆς, ἐκτελέσεως καὶ ἐλέγχου).
- Ε'. Ἀναλογικὴ διάθεσις ὀργανωτικοῦ χρόνου καὶ ὀργανωτικῶν δαπανῶν.
- ΣΤ'. Σύμμετρος ὀργάνωσις.
- Z'. Κατάλληλος ἐφαρμογὴ μηχανοργάνωσεως.
- H'. Ἐφαρμογὴ παραστατικῶν ἀπεικονίσεων.

Θ'. Ἀξιοποίησης τῆς δυναμικότητος καὶ συστηματικῆς βελτίωσις αὐτῆς.

- Γ'. Ἀποδοτικαὶ ἀμοιβαί.
- ΙΑ'. Προβλέψεις ἀσφαλείας καὶ προόδου.
- ΙΒ'. Ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ διαφήμισις καὶ προπαγάνδα.

Μέρος VI: Ὁργάνωσις τῆς χειρωνακτικῆς ἐργασίας

- A'. Ἀνάλυσις τῆς ἐργασίας.
- B'. Μελέτη τῶν κινήσεων.
- Γ'. Χρονομέτρησις.
- Δ'. Ἀπλοποίησης τῆς ἐργασίας.
- Ε'. Τυποποίησης.
- ΣΤ'. Προτυποποίησης.
- Z'. Φυσιολογία.
- H'. Ψυχοτεχνικὴ.
- Θ'. Ἐπιμόρφωσις.
- Ι'. Ἀποδοτικαὶ ἀμοιβαί.

Μέρος VII : 'Οργάνωσις τῆς διανοητικῆς ἐργασίας

- A'. 'Οργάνωσις γραφείου.
- B'. Μηχανοργάνωσις.
- Γ'. 'Απλοποιήσις - Τυποποιήσις - Προ-τυποποιήσις.
- Δ'. Φυσιολογία καὶ Ψυχολογία.
- Ε'. 'Οργάνωσις μελετῶν.
- ΣΤ'. 'Οργάνωσις ἐρευνῶν.
- Ζ'. 'Αποδοτικὴ ἀμοιβὴ τῆς διανοητικῆς ἐργασίας.

Μέρος VIII : 'Οργάνωσις τῆς ὁμαδικῆς ἐργασίας

- A'. 'Υποδιαιρέσις τῆς ἐργασίας.
- B'. 'Οργάνωσις χώρων ἐργασίας.
- Γ'. 'Οργάνωσις ἐγκαταστάσεων.
- Δ'. Μηχανοργάνωσις.
- Ε'. 'Επιλογή προσωπικοῦ.
- ΣΤ'. Εἰδίκευσις, 'Επιμόρφωσις.
- Ζ'. 'Αρμοδιότης καὶ Εὐθύνη.
- Η'. 'Αναπληρωταὶ καὶ βοηθοί.
- Θ'. Μελέτη - Πρόγραμμα - Συντονισμός.
- Ι'. Διαγράμματα Γκάνττ.

Μέρος IX : 'Οργάνωσις τῆς Διοικήσεως

- A'. Πρόβλεψις, 'Οργάνωσις, Διευθύνσις, Συντονισμός, "Ἐλεγχος.
- B'. 'Οργάνωσις Τεχνικῆ, Οἰκονομικῆ, Διοικητικῆ, 'Εξασφαλιστικῆ καὶ τῆς Προόδου.
- Γ'. 'Ορθολογικὴ διάρθρωσις τοῦ 'Οργανισμοῦ.
- Δ'. Προγραμματικὸς ἔλεγχος.
- Ε'. 'Επιστημονικαὶ μελέται καὶ ἐρευναι.
- ΣΤ'. 'Ενότης Διευθύνσεως. Διοικητικὰ 'Οργανογράμματα. Λειτουργικὰ 'Οργανογράμματα.
- Ζ'. Συγκέντρωσις καὶ 'Αποκέντρωσις.
- Η'. 'Αποδοτικὴ ἀμοιβὴ καὶ πρόοδος τοῦ προσωπικοῦ.
- Θ'. Σύστημα ἱεραρχίας καὶ σύστημα ὁμάδων.
- Ι'. Κατάλληλος ἡγεσία.

Αἱ ἀνωτέρω ὀργανωτικαὶ ἀρχαὶ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶν :

- α) εἰς τὴν Διακυβέρνησιν τῆς Χώρας - Ὑπουργικὸν Συμβούλιον
- β) εἰς τὴν Δημοσίαν Διοίκησιν - Ὑπουργεῖα.
- γ) εἰς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Καὶ νὰ προπαγανδισθῆ καὶ ὑποβοηθηθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἐργασίας. Αἱ ἐφαρμογαὶ αὗται πρέπει νὰ γίνωνται ἐν τῶν ἐρευνῶν καὶ τῶν μελετῶν, ὅσον καὶ εἰς τὴν προπαρασκευὴν καὶ διεκπεραίωσιν ἔλων τῶν ἐνεργειῶν καὶ ἐργασιῶν, δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν.

Μία τοιαύτη τεραστία προσπάθεια εἶναι ἀπαραίτητον νὰ γίνῃ ἀμέσως διότι **διατηρέχομεν τὸν μέγιστον τῶν κινδύνων ἐκ τῆς καθυστερησέως μας εἰς διανοητικὴν πρόοδον ἐναντι τῶν ἄλλων πολιτισμένων κρατῶν.** Ἀδύναμι δὲ συνηχῶν καὶ ἀνησυχητικῶς ἡ ἀπόστασις τῶν βαθμῶν ὀργανώσεως ἐκείνων καὶ τῆς Ἑλλάδος, μὲ ἀμέσων ἀποτέλεσμα νὰ καθίσταται συνεχῶς δυσχερέστερος ὁ συναγωνισμός μας εἰς τὴν διεθνή ἀγορὰν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τιμῶν πωλήσεως.

Ἐκτὸς ὅμως τούτου εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν ὑψωσιν τοῦ διεθνοῦς ἐπιπέδου διαβιώσεως, ὅπερ εἶναι ἀδύνατον ἄνευ ἀντιστοίχου ὀργανωτικῆς προόδου μας. Εἰς τοῦτο δὲ ὀφείλεται τὸ ὅτι παρὰ τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς μας, παρατηρεῖται ἰσχυρὰ οἰκονομικὴ δυσφορία.

Δυστυχῶς ἐχάσαμεν καὶ ἐξακολουθοῦμεν νὰ χάνωμεν πολὺτιμον χρόνον, διότι προσέχομεν μόνον τὰ ζητήματα διὰ τὰ ὁποῖα ὀχλοῦμεθα συνεχῶς. Οὕτω δὲν ἤρχισεν ἀκόμη νὰ γίνεταί προπαρασκευή, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ πολλῶν ἐτῶν προσπάθειας,

ώς λ.χ. ή κατάρτιςς έπιστημόνων όργανωτών και βοηθητικών όργανωτικών στελεχών, ή προπαγάνδισις τής έφαρμογής τών νεωτέρων όργανωτικών αντίλήψεων, κ.ο.κ. "Ενεκα τών έλλείψεων τούτων παρατηρούνται θλιβερώτατα φαινόμενα, όπως τών βιομηχανιών εκείνων, αί όποιαί διαθέτουμ μηχανήματα τελευταίου τύπου όμοια με τών ξένων βιομηχανιών, πρώτας ύλας εϋθηνότερας τών του έξωτερικού και ήμερομίσθια εϋθηνότερα τών ξένων, και έν τούτοις έχουμ κόστος παραγωγής πολύ άκριβώτερον τών ξένων.

Τά συμπεράσματα είναι δυστυχώς καταθλιπτικά. Τόσον από τής πλευράς Δημοσίου, όσον και από τής πλευράς έπιχειρηματιών, έμφανίζεται μία άρτηριοσκληρωτική νοστροπία, άπαράδεκτος διά τήν έλληνικήν νοημοσύνην. **Χρειάζεται έπομένως ριζική άλλαγή τρόπου αντιμετώπισεως του όργανωτικού μας προβλήματος.** Δέν άρκεί ότι ύπάρχει μία βραδυπορούσα Ύπηρεσία Διοικητικής Ύργανώσεως παρά τῷ Ύπουργείῳ Συντονισμού. Δέν άρκεί ότι ίδρύθη ένα Κέντρον Παραγωγικότητος. Δέν άρκουμ αι όλίγαί ιδιωτικαί πρωτοβουλιαί. **Απαιτεται μία ρωμαλέα ώθησις εκ μέρους τής άνωτάτης ήγεσίας ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΜΕΛΕΤΗΜΕΝΗΝ προγραμμάτισιν ΤΑΧΕΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ και ταυτόχρονον συντονισμόν όλων τών όργανωτικών προσπαθειών, ίδρυομένης πρὸς τοϋτο καταλλήλου ύπηρεσίας παρά τῷ Προέδρῳ τής Κυβερνήσεως.** Η όργανωτική αϋτη δραστηριότης, ένισχύουσα τήν γενικήν πρόοδον τής Χώρας μας, είναι προφανές ότι θά ώφελήση τερασσίως και τήν Έθνικήν μας Άμυναν. Τούτο φαίνεται ότι κατενόησαν ταχύτερον οι ύπόולים και άντεθνικώς δρώντες, λόγος δι' όν παρεβάλλουμ τεχνηέντως άλλεπάλληλα έμπόδια εις πᾶσαν ύγια όργανωτικήν προσπάθειαν. Άλλά ταυτοχρόνως πρὸς τήν ως άνωτέρω όργανωτικήν δραστηριότητα, απαιτεται και ή λήψις σειρᾶς άλλης παραλλήλων μέτρων. Και δή :

- 1) Άμετος όρθολογική αξιοποίησις του όργανωτικού και λοιπού έπιστημονικού δυναμικού τής Χώρας.
- 2) Ένίσχυσις τών ύπαρχουσών έδρῶν διδασκαλίας τής Ύργανωτικής και Ύδρυσις τοιούτων εις τὰς λοιπὰς Άνωτάτας Σχολάς.
- 3) Ύδρυσις Άνωτάτης Ύργανωτικής Σχολής. Και
- 4) Ένίσχυσις τών Έλλήνων Ύργανωτών διά μετακλήσεως ειδικῶν συνεργατών εκ του έξωτερικού.

Άπαντα τὰ ως άνωτέρω προτεινόμενα, **έφ' όσον εφαρμoσθούμ και αι άποδοτικαί άμοιβαί,** δέν πρόκειται νά επιβαρύνουμ τόν κρατικόν προϋπολογισμόν αλλά, τουναντίον, διά του όρθου χειρισμού των θά προκαλέσουμ άμεσον πλεόνασμα **εσόδων.**

Άναφέρω δύο μικρά παραδείγματα όργανώσεως προσθέτων οικονομιών :

α) Έάν όργανωθῆ ή γενικεύσις τών από πενταετίας ένταϋθα έφαρμοζομένων νέων συστημάτων κατασκευών μπετόν άρμέ, θά προκύψη οίκονομία 30 περίπου δισεκ. δρχ. έτησίως. Και

β) Έάν όργανωθῆ ή δημοπράτησις τών δημοσίων και παραγωγικῶν έργων μετὰ τών μελετών αϋτών και κατ' άποκοπήν, θά προκύψη οίκονομία πλέον τών 700 δισεκ. έτησίως.

Τοιαϋτα παραδείγματα όργανώσεως οικονομιών δυνάμεθα νά αναφέρωμεν πλείστα άλλα, τὸ άθροισμα τών όποίων καλύπτει μέγα μέρος τών έξόδων του κρα-

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

Ἐνάπτυξις τοῦ θέματος μετὰ προσθηκῶν καὶ σημειώσεων ὑπὸ τοῦ κ. Ν. ΑἰΓΙΝΗΤΟΥ

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐξεδόθη εἰς τριακοντασέλιδον τεῦχος τὸ περιεχόμενον τῆς ἐν τῇ Μεγάλῃ Αἰθούσῃ τοῦ Δημαρχείου τοῦ Cadore δοθείσης ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Mariotti (α) διαλέξεως.

Ἐκ διαπρεπῆς καθηγητῆς, ἀρχόμενος τοῦ θέματος, χαρακτηρίζει τὸ τουριστικὸν φαινόμενον ὡς σύνολον γεγονότων καὶ σχέσεων συναφῶν πρὸς τὴν κίνησιν τῶν διὰ λόγους ἀναφυγῆς, ἐκπαιδεύσεως (β) καὶ θεραπείας μετακινουμένων.

Περαιτέρω βαίνων, ἐκφράζεται ὑπὲρ τῆς καὶ ὡς πρὸς τὸν τουρισμὸν ἀποδοχῆς τῆς γνώμης τοῦ Vilfredo Pareto, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τουριστικὴν ἰσορροπίαν. Διὰ δὲ τοῦ ὄρου τούτου ὁ Mariotti δὲν νοεῖ μόνον ποσοτικῶς τὸν συμψηφισμὸν κέρδους ἐκ τοῦ διὰ τῶν εἰσερχομένων περιηγητῶν εἰσαγομένου καὶ τοῦ ἐκ τῶν ἐξερχομένων διαφεύγοντος συναλλάγματος: **«ἡ ἔννοια τοῦ ὄρου εἶναι πολὺ ἐδρευτέρα καὶ περιεκτικωτέρα. Αὕτη δὲ δέον νὰ ἀναφέρεται εἰς τὸ σύνολον τῆς ἐνεργητικότητος καὶ παθητικότητος (γ) ὅπερ ἐκ τῆς περιηγητικῆς κινήσεως**

α) Angelo Mariotti, διαπρεπῆς νομομαθῆς καὶ οικονομολόγος γεννηθεὶς ἐν Νεαπόλει τὸ 1892. Καθηγητῆς τῆς Τουριστικῆς Οἰκονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ρώμης, διετέλεσε Γενικὸς Διευθυντὸς τοῦ Ἰταλικοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ (ENIT) μέχρι τοῦ 1935, ὅτε καὶ ἀπεχώρησεν αὐτοῦ λόγῳ διαφωνίας πρὸς τὸν τότε πρωθυπουργὸν τῆς χώρας του. Ἐξέδωκε: «Corsi di Economia Turistica», ἔργον ἀριθμοῦν πλείονας ἐκδόσεις, «L' importanza economica del Turismo», «L' Enseignement du Tourisme» κ.ἄ., ἐδημοσίευσεν δὲ πληθὺν μελετῶν ἀνατυπωθεισῶν εἰς ἴδια τεύχη. Διατελεῖ ἀντιπρόεδρος τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως Τουριστικῶν Ἐπιστημόνων, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς πραγματογνωμόνων τοῦ Διεθνoῦς Ἰνστιτούτου Τουριστικῶν Ἐρευνῶν, μέλος μόνιμον τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Α.Ι.Τ., πρόεδρος τοῦ ἐν Ρώμῃ Κέντρου Τουριστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τεχνικὸς σύμβουλος τῶν κυριωτέρων τουριστικῶν ὁργανώσεων τῆς Ἰταλίας.

β) Οἱ σπουδασταὶ θεωροῦνται, καθ' ἡμᾶς, περιηγηταὶ ἐφ' ὅσον καθ' ἅπαν τὸ διάστημα τῆς χάριν σπουδῶν ἐν τινὶ τόπῳ παραμονῆς αὐτῶν, δὲν ἀσκοῦν ἐπάγγελμα ἀποφέρων κέρδη καλύπτοντα τὰς δαπάνας παραμονῆς καὶ σπουδῶν αὐτῶν.

γ) Attività—passività. Βλέπε Ν. Αἰ γ ι ν ῆ τ η ν: «Ἐνεργητικὸς καὶ Παθητι-

τικὸς προϋπολογισμὸς. Ἐπομένως δὲν ὑπάρχει οὔτε τὸ οικονομικὸν ἐμπόδιον διὰ μίαν ραγδαίαν ὀργανωτικὴν ἐξόρμησιν, τὴν ὅποیان δύναται ἐκ τοῦ ἀσφαλούς νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ Κυβέρνησις ἐφ' ὅσον ἐκλέξῃ νὰ καταλληλότερα πρόσωπα.

Τοιοῦτοτρόπως θὰ διασφαλίσῃ τὴν ταχέαν ἐπίτευξιν τῆς εὐημερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μὴ ἀποκλειομένης τῆς ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἀυξήσεώς τῆς εἰς ἐπίπεδον ἀνάλογον πρὸς τὸ τοῦ Ἑλβετικοῦ Λαοῦ, τοῦ ὁποίου δὲν ὑστερεῖ εἰς εὐφυῆ καὶ ἐργατικότητα καὶ πλεονεκτηεῖ κατὰ τὸ ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι προικισμένη μὲ περισσότερον φυσικὸν πλοῦτον. Πρέπει, ὅμως, ὡς εἶδομεν, νὰ μιμηθῶμεν τοὺς προηγμένους λαοὺς εἰς μεθοδικότητα καὶ νὰ ἀντικαταστήσωμεν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τὸν ἐμπειρισμὸν διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ὁργανώσεως, εἰς δλους τοὺς τομεῖς τῶν κρατικῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐργασιῶν.